രെജിസ്ട്രേഷൻ, ലൈസൻസിങ്, മറ്റു നിയമ വ്യവസ്ഥകൾ

(Registration, Licensing and regulatory frame work)

ഡോ. ഇർഷാദ് എ., MVSc (LPT), PGDAM

അസിസ്റ്റൻറ് പ്രൊഫസർ, Livestock Products Technology വിഭാഗം, മീറ്റ് ടെക്നോളജി യൂണിറ്റ്, മണ്ണുത്തി

മനുഷ്യ ഉപയോഗത്തിന/ഭക്ഷിക്കുന്നതിനു സുരക്ഷിതത്വവും പൂർണഗുണ സമ്പന്നവുമായ ഭക്ഷണം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനു വേണ്ടി ശാസ്ത്രീയ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭക്ഷ്യ വസ്തുക്കളുടെ ഉത്പാദനം, ശേഖരണം, വിതരണം, വില്പന, കയറ്റിറക്കുമതി എന്നിവ നിയന്ത്രിക്കാനുള്ള നിയമപ്രകാരമുള്ള ഒരു വ്യവസ്ഥയാണ് ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷാ ഗുണനിലവാര അതോറിറ്റി അഥവാ ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ആൻഡ് സ്റ്റാൻഡേർഡ് അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇൻഡ്യ (FSSAI). 24^{th} ആഗസ്ത് 2006ാം തീയതി ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷാ ഗുണനിലവാര നിയമം/ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ആൻഡ് സ്റ്റാൻഡേർഡ് ആക്ട് - 2006 ഇന്ത്യൻ പാർലമെന്റ് പാസാക്കുകയും കേന്ദ്ര ഗവണ്മെന്റ് ഓർഡർ S.O2165(E) പ്രകാരം 05^{th} സെപ്റ്റംബർ 2008ാം തീയതി ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷാ ഗുണനിലവാര അതോറിറ്റി (FSSA) നിലവിൽ വരികയും ചെയ്തു. ഈ നിയമം 2011 ഓഗസ്റ്റ് 5 മുതൽ കേരളം ഉൾപ്പെടെ ഇന്ത്യയിലെ എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളിലും നിലവിൽ വന്നു. FSSA പ്രകാരം ഇന്ത്യയിൽ ഉള്ള എല്ലാ ഫുഡ് ബിസിനസ് ഓപ്പറേറ്റർസിനും (Food Business Operators) മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചത് പോലെ ഭക്ഷ്യ വസ്തുക്കളുടെ ഉത്പാദനം, ശേഖരണം, വിതരണം, വില്പന, കയറ്റിറക്കുമതി മുതലായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തണമെങ്കിൽ തീർച്ചയായും ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷാ ഗുണനിലവാര അതോറിറ്റിയിൽ നിന്നുള്ള **ലൈസൻസ് / രെജിസ്ട്രേഷൻ** ഉണ്ടായിരിക്കണം.

ഫുഡ് സേഫ്റ്റിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിയമങ്ങൾ

ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷാ ഗുണനിലവാര അതോറിറ്റി നിലവിൽ വരുന്നതിനു മുൻപ് ഇന്ത്യയിൽ പ്രാബല്യത്തിലുണ്ടായിരുന്ന വെജിറ്റബിൾ ഓയിൽ പ്രോഡക്റ്റ് (കൺട്രോൾ) ഓർഡർ-1947; പ്രീവെൻഷൻ ഓഫ് ഫുഡ് അഡൾട്ടറേഷൻ ആക്ട (മായം ചേർക്കൽ നിരോധന നിയമം)-1954; ഫ്രൂട്ട് പ്രോഡക്റ്റ് ഓർഡർ- 1955; സോൾവന്റ് എകസ്ട്രാകൂഡ് ഓയിൽ, ഡിയോയിൽഡ് മീൽ ആൻഡ് എഡിബിൾ ഫ്ളോർ ഓർഡർ-1967; മീറ്റ് ഫുഡ് പ്രോഡക്ടസ് ഓർഡർ-1973; മിൽക്ക് ആൻഡ് മിൽക്ക് പ്രോഡക്ടസ് ഓർഡർ -1992; എഡിബിൾ ഓയിൽ പാക്കേജിങ് (റെഗുലേഷൻ) ഓർഡർ-1998 തുടങ്ങിയ നിയമങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിച്ചു കൊണ്ടാണ് ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ആൻഡ് സ്റ്റാൻഡേർഡ് ആക്ട് നിലവിൽ വന്നത്. വിവിധ ഭരണ വകുപ്പുകളുടെ കീഴിലായിരുന്ന ഭക്ഷ്യ പദാർഥങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ നിയമങ്ങളെയും ഒരു കുടക്കീഴിൽ കൊണ്ടുവരാൻ സാധിച്ചു എന്നതാണ് FSSAന്റെ പ്രധാന സവിശേഷത. ദില്ലി ആസ്ഥാനമായുള്ള ഫുഡ് സേഫ്ടി ആൻഡ് സ്റ്റാൻഡേർഡ് അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യ (FSSAI), ആരോഗ്യ കുടുംബക്ഷേമ വകുപ്പിന്റെ (Ministry of Health and Family Welfare Government of India) നേരിട്ടുള്ള നിയന്ത്രണത്തിലാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.

FSS ആക്ടിന്റെ പ്രധാന സവിശേഷതകൾ

1. മാർക്കറ്റിൽ ലഭ്യമാകുന്ന ഭക്ഷ്യ ഉലപന്നങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പു വരുത്തുന്നു
2. പൊതുവായതും സുതാര്യവുമായ പ്രവർത്തന രീതി
3. ഭക്ഷ്യ പദാർഥങ്ങളിമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ ചെറുകിട ഫുഡ് ബിസിനസ്സ്കാരേയും (ഉദാ: തട്ടുകടകൾ, ചായക്കടകൾ, പാൽക്കച്ചവടക്കാർ മുതലായവ) രജിസ്ട്രേഷൻ വഴി ഈ നിയമത്തിന്റെ കീഴിൽ കൊണ്ടുവന്നു.
4. ശാസ്ത്രീയമായ തീരുമാനങ്ങളും ഗുണനിലവാര പരിധികളും അവലംബിക്കുന്നത് കാരണം ഉപഭോക്താവ് ഇച്ഛിക്കുന്ന സംശുദ്ധമായ ഭക്ഷണ വസ്തുക്കൾ വിപണിയിൽ ലഭ്യമാക്കാൻ കഴിയും
5. ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനോടൊപ്പം ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കളുടെ ഉല്പാദന-വിതരണ-വില്പന മേഖലകളിലെ ശുചിത്വവും, സുരക്ഷിതത്വവും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നു.

6. FSS ആക്ട് പ്രകാരം ഭക്ഷണ പദാർത്ഥങ്ങളെ വിവിധ ഇനങ്ങളായി തിരിരിച്ചിരിക്കുന്നു (ഉദാ:- പാലും പാലുൽപ്പന്നങ്ങളും; കൊഴുപ്പുകളും എണ്ണയും; പഴങ്ങളും പച്ചക്കറികളും; മധുരപലഹാരങ്ങൾ; ധാന്യങ്ങളും അവയുടെ ഉത്പന്നങ്ങളും; ബേക്കറി ഉത്പന്നങ്ങൾ; മാംസവും അവയുടെ ഉത്പന്നങ്ങളും; മത്സ്യവും അവയിൽ നിന്നുള്ള ഉത്പന്നങ്ങളും; മുതലായവ)

7. ഈ നിയമമനുസരിച്ച് ആഹാരപദാർത്ഥങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം കുറയുകയോ ജീവന ഹാനികരമായ മായം ഭക്ഷണത്തിൽ ചേർക്കുകയോ ചെയ്തുവെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ കുറ്റകാർക്കെതിരെ കോമ്പൗണ്ടിങ്ങും ഫൈനും അടക്കമുള്ള ശിക്ഷകളാണ് നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുള്ളത്.

8. കുറ്റകത്യങ്ങളുടെ കാഠിന്യമനുസരിച്ച് 10 ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഴയും ജീവപര്യന്തവും ശിക്ഷകൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

9. ഇത്തരം കേസുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ കേരള സംസ്ഥാന ഫുഡ് സേഫ്റ്റി അഡ്ജുഡിക്കേറ്റിങ് ഓഫീസറേയും അപ്പീലുകൾ കേൾക്കാൻ ജില്ലാ ജഡ്ജിയുടെ റാങ്കിൽപ്പെട്ട ഫുഡ് സേഫ്റ്റി അപ്പലറ്റ് ട്രൈബ്യൂണലിനെയും നിയമിച്ചിട്ടുണ്ട്.

State level organization

രെജിസ്ട്രേഷൻ / ലൈസൻസ് ബാധകമാകുന്നത് ആർക്കൊക്കെ ?

ചെറുകിട ഫുഡ് ബിസിനസ്സുകാർ (ഉദാ: ഭക്ഷ്യോത്പന്നങ്ങൾ സ്വയം നിർമിച്ചു വിൽക്കുന്നവർ, പെട്ടിക്കട നടത്തുന്നവർ, തട്ടുകടക്കാർ, തുടങ്ങയവർ) രെജിസ്ട്രേഷൻ മാത്രം എടുത്താൽ മതിയാകും. കൂടാതെ 12 ലക്ഷം രൂപയിൽ കുറഞ്ഞ വില്പന/വരുമാനം അല്ലെങ്കിൽ 100 ലിറ്ററിൽ/കിലോഗ്രാമിൽ താഴെ പാൽ/പാലുല്പ്പന്നങ്ങൾ ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്നവർ/ശേഖരിക്കുന്നവർ/വില്പന നടത്തുന്നവർ അല്ലെങ്കിൽ 2 കശാപ്പുമൃഗങ്ങളോ അതിൽ കുറവോ/ 10 എണ്ണത്തിൽ കുറവ് ആട്/ചെമ്മരിയാടിനെയോ/ 50 എണ്ണമോ അതിൽ കുറവോ ഇറച്ചിക്കോഴിയെ കശാപ്പുചെയ്യുന്ന കശാപ്പുശാല നടത്തുന്നവർക്ക് രെജിസ്ട്രേഷൻ മാത്രം മതിയാകും.

ലൈസൻസിങ് (Licensing)

FSSA പ്രകാരം പ്രധാനമായും രണ്ടുതരം ലൈസൻസിങ് ആണുള്ളത്. കേന്ദ്രതല ലൈസൻസിങ്ങും (Central Licensing) സംസ്ഥാനതല ലൈസൻസിങ്ങും (State licensing).

Dairy unit	Slaughter house	Meat processing
സംസ്ഥാനതല ലൈസൻസ് (State license)		
Upto 50,000 L of liquid milk/day 2,500 MT of Milksolid /annum	Up to 50 large animal or 150 small animal or 1000 birds /day	Upto 500 Kg meat /day or 150 metric tonne/annum
കേന്ദ്രതല ലൈസൻസ് (Central License)		
> 50,000 L of liquid milk/day >2,500 MT of Milksolid /annum	> 50 large animal or >150 small animal or >1000 birds /day	>500 Kg meat /day or >150 metric tonne/annum

രെജിസ്ട്രേഷൻ / ലൈസൻസ് എടുക്കുന്ന വിധം

onlineയിലൂടെയായാണ് അപേക്ഷകൾ സമർപ്പിക്കേണ്ടത്. www.foodlicensing.fssai.gov.in എന്ന വെബ്സൈറ്റിലൂടെ രെജിസ്ട്രേഷൻ (ഫോം A) അല്ലെങ്കിൽ ലൈസൻസിനായി (ഫോം B) അപേക്ഷിക്കാം അപേക്ഷയോടൊപ്പം തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ/മുനിസിപ്പാലിറ്റി/ മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ് എന്നിവയിൽ നിന്നുള്ള സമ്മതപത്രവും (നോൺ ഒബ്ജക്ഷൻ സെട്രിഫിക്കേറ്റ്/NOC) സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

രെജിസ്ട്രേഷനായി സമർപ്പിക്കേണ്ട രേഖകൾ

1. FBOയുടെ പാസ്പോർട്ട് സൈസ് ഫോട്ടോ
2. ഗവണ്മെന്റ് അംഗീകൃത തിരിച്ചറിയൽ കാർഡ് (ഉദാ: ആധാർ കാർഡ്/ഡ്രൈവിംഗ് ലൈസൻസ്/ വോട്ടേഴ്സ് ഐഡി/റേഷൻ കാർഡ്/പാൻ കാർഡ് മുതലായവ)

സംസ്ഥാനതല ലൈസൻസിനായി (State License) സമർപ്പിക്കേണ്ട രേഖകൾ

1. പൂർണമായി പൂരിപ്പിച്ച കയ്യൊപ്പോടുകൂടിയായ ഫോം ബിയും അതിന്റെ കോപ്പിയും
2. തുടങ്ങാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ഇൻഡസ്ടറി/ പ്രോസസ്സിംഗ് പ്ലാന്റിന്റെ ലേഔട്ട് പ്ലാൻ (Layout plan)
3. പങ്കാളിത്തരീതിയിലാണ് തുടങ്ങുന്നതെങ്കിൽ ഓരോ പാർട്ണേഴ്സിന്റെയും പേരും, അഡ്രസ്സും, മറ്റു വിവരങ്ങളും
4. പ്രോസസ്സിംഗ് പ്ലാന്റിൽ ഉപയോഗിക്കാൻ പോകുന്ന ഉപകരണങ്ങളുടെ ലിസ്റ്റും മറ്റു വിവരങ്ങളും
5. സംരംഭകൻ/പങ്കാളികൾ/ഡിറക്ടർസ് എന്നിവരുടെ തിരിച്ചറിയൽ രേഖകളും അഡ്രെസ്സ് പ്രൂഫും
6. ഉല്പാദിപ്പിക്കാൻ/ വിതരണം ചെയ്യാൻ പോകുന്ന ഭക്ഷ്യ ഇനങ്ങളുടെ ലിസ്റ്റ്
7. വെള്ളവും മറ്റു പ്രധാന ചേരുവ/ഘടകപദാർത്ഥത്തിന്റെ പരിശോധന ഫലം
8. പ്രോസസ്സിംഗ് പ്ലാന്റ്/ സംരംഭം തുടങ്ങാനുദ്ദേശിക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ കൈവശാവകാശ പത്രം (ഉദാ: തീറാധാരം, വാടക കരാർ/ ഉടമ്പടി, ഇലെക്ട്രിസിറ്റി ബില്ല് മുതലായവ)
9. പാർട്ണർഷിപ് ആക്ട് -2002 (കോഓപ്പറേറ്റീവ് സംരംഭമാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെങ്കിൽ)
10. ഫുഡ് സേഫ്റ്റി മാനേജ്മന്റ് സിസ്റ്റം പ്ലാൻ/സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (ഉണ്ടെങ്കിൽ)
11. സസ്യേതര ഭക്ഷ്യ വസ്തുക്കളുടെ നിർമാണത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുന്ന ചേരുവകളുടെ ഉറവിടത്തിന്റെ വിവരങ്ങൾ, മുതലായവ

ഫീസ് ഘടന (Fees Structure)

Food Business Operatorsന് ഒരു വർഷം മുതൽ 5 വർഷത്തേക്ക് ലൈസൻസിങ്/ സെർട്ടിഫിക്കറ്റിനായി താഴെ പറയുന്ന ഫീസ് onlne/e-trasuryവഴിയോ ഒടുക്കി അപേക്ഷിക്കാം

	Registration (1 വർഷത്തേക്ക്)	License (State) സംസ്ഥാനതല ലൈസൻസ് (1 വർഷത്തേക്ക്)	License (central) കേന്ദ്രതല ലൈസൻസ് (1 വർഷത്തേക്ക്)
പുതിയ അപേക്ഷക്ക്	100/-	> 1 MTനു മുകളിൽ = 5000/- 1 MTനു താഴെ = 3000/- Hotels 3 star & above = 5000/- Food servicers* = 2000/- മറ്റു FBOs = 2000/-	7500/-
പുതുക്കുന്നതിന	100/-		7500/-
ലൈസൻസ്/ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് മാറ്റംവരുത്താൻ	100/-		7500/-
ഡ്യൂപ്ലിക്കേറ്റ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ്%	സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഫീസിന്റെ 10%	സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഫീസിന്റെ 10%	സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഫീസിന്റെ 10%

* Restaurants/boarding houses, hotels below 3 star, clubs etc. serving food, Canteens (Schools, Colleges, Office, Institutions), Caterers, Banquet halls with food catering arrangements, food vendors like dabbawallas etc.

ലൈസൻസ് പുതുക്കൽ (License Renewal)

ലൈസൻസ്/രെജിസ്ട്രേഷൻന്റെ കാലാവധി കഴിയുന്നതിനു 30 ദിവസം മുൻപ് തന്നെ പുതുക്കേണ്ടതാണ. അല്ലാത്ത പക്ഷം പ്രതിദിനം നൂറ് രൂപ വച്ച് Late Fee ഈടാക്കുന്നതാണ്. കാലാവധി കഴിഞ്ഞു 30 ദിവസത്തിന ശേഷം പുതുക്കാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല.

ശിക്ഷാനടപടികൾ (Penalities)

Sl. No.	നിയമലംഘനം (Offences)	പിഴ (Fine)
1	Substandard food	Upto Rs. 2.00 lakhs
2	Misbranded	Upto Rs. 3.00 lakhs
3	Misleading advertisement	Upto Rs. 10.00 lakhs
4	Food with extraneous matter	Upto Rs. 1.00 lakhs
5	Fail to meet the requirements as directed by FSO	Upto Rs. 2.00 lakhs
6	Unhygienic / unsanitary preparations	Upto Rs. 1.00 lakhs
7	Adulterant not injurious to health	Upto Rs. 2.00 lakhs
8	Adulterant injurious to health	Upto Rs. 10.00 lakhs
9	Unsafe food – but does not cause immediate injury	6 months imprisonment with fine of Rs.1.0 lakh
10	Unsafe food causing non-grievous injury	1 year imprisonment with fine of Rs. 3.00 lakh Compensation in case for injury : upto Rs. 1.00 lakh
11	Causing grievous injury	6 years imprisonment with fine of Rs. 5.00 lakh. Compensation in case for grievous injury : upto Rs. 3.00 lakh
12	Causing death	7 years or life imprisonment and fine of Rs. 10.00 lakh. Compensation in case of death : upto Rs. 5.00 lakh minimum

കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾക്ക്

1 Food Safety and Standards Authority of India**- www.fssai.gov.in**
2 Food Licensing / Registration**- http://foodlicensing.fssai.gov.in/index.aspx**
3 Kerala State Pollution Control Board **- www.keralapcb.org**
4 Central Pollution Control Board **- www.cpcb.nic.in**
5 Pollution Control Board- This is for online consent management **- www.krocmms.nic.in**